

Republic Act No. 9208

LAYI PARA SA PAGHIMU SANG MGA POLISIYA SA PAGDULA SANG "TRAFFICKING" UKON PAGBALIGYA UKON PAGPATIGAYON SANG MGA PERSONA ILABI NA GID MGA KABABAYENHAN KAG KABATAAN, PAGPATUKOD SANG KINAHANGLAN NGA MGA PERMANENTE NGA MEKANISMO PARA PROTEKSYONAN KAG SUPORTAHAN ANG MGA TRAFFICKED UKON GINBALIGYA UKON GINPATIGAYON NGA MGA PERSONA, PAGHATAG SANG KASILUTAN PARA SA PAGLAPAS SANG SINI NGA LAYI, KAG IBAN PA NGA MGA KATUYUAN

SECTION 1. Title. Ini nga layi ang kilahun bilang "ANTI-TRAFFICKING IN PERSONS ACT OF 2003".

SEC. 2. Pagpabutyag sang Polisiya. Pinaagi sini nga layi, ginapabutyag nga ang estado magahatag sang bili sa dignidad sang taga ka persona kag nagapaseguro sang respeto para sa kinamatarung sang taga ka persona. Sa pagpatuman sang sini nga polisiya, ang estado magahatag sang pinakataas nga pagtamud sa pagpatuman sang mga patakaran kag sa paghimu sang mga programa nga makapasanyog sang dignidad sang taga ka persona, magaproteksyon sang katawhan batok sa mga kalakasan kag paghimulos, magadula sang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona, kag magapanubo sang pagkakinahanglan sa indi boluntaryo nga paguwa sa pungsod kag pagpa-ulipun sang tawo, indi lamang para suportahun ang mga persona nga trafficked, pero labing importante, sa pagseguro sang pag-ayo, pagbag-o, kag pagbalik sang ini nga mga persona sa tunga sang sosyodad.

Polisiya sang estado nga kilahun ang patas nga kinamatarung kag duna nga tawhanun nga dignidad sang mga kababayenhan kag kalalakinhan nga nasandig sa United Nations Universal Declaration on Human Rights, United Nations Convention on the Rights of the Child, United Nations Convention on the Protection of Migrant Workers and their Families, United Nations Convention against Transnational Organized Crime Including its Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children kag iban pa nga mga instrumento sang tawhanun nga kinamatarung kag international conventions nga may kaangtan sa sini nga layi kag ginakilala sang bug-os nga kalibutan, kung sa diin ang Pilipinas isa sa mga nagpirma.

SEC. 3. Paghatag Kahulugan Sa Mga Tinaga. Tinaga nga ginagamit sa sini nga layi:

- a) Trafficking in Persons – ang pagpangita, pagdala, pagsaylo, pagtago or pagbatun sang mga persona, nagpasugot o nabalan nila ukon wala, sa sulod ukon sa tunga sang pungsodnun nga mga ginsakupan sang Pilipinas pinaagi sa pagpamahug, pag-gamit sang pwersa, kag iban pa nga sahi sang papamilit, pagkawat, pagpanginto, pagtiplang, pag-abusar sang poder ukon posisyon, pagpamentaha sang kahuyang sang persona, ukon paghatag ukon pagbatun sang bayad ukon benepisyo sa pagkuha sang pahinugot sang isa ka persona sa ti-on nga gamitun ukon himuslan siya, ukon para sa prostitusyon kag iban pa nga sahi sang sekswal paghimulos sa iya, pwersa nga pag-ubra ukon pagserbisyo, pagpa-ulipun, ukon pagkakas kag pagbaligya sang bahin sang lawas sang tawo.

Ang pagpangita, pagdala, pagsaylo, pagtago or pagbatun sang isa ka bata para nga gamitun ukon himuslan ang ginakabig man nga exploitation kag ginakabig nga "trafficking in persons" ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang persona bisan pa nga waay ini matigayon sa idalum sang mga ginapangsaysay nga sirkumstansya nga nasaad na.

- b) Child – isa ka tawo nga nagapang-edarun manubo sa dise-otso anyos ukon dise-otso ukon mas gulang pa apang indi makasarang nga proteksyonan ang ila nga mga lawas batok sa pa-gamit ukon pagpakanubo sa iya bangud sang iya nga mental ukon physical nga kakulangan ulon kondisyon.
- c) Prostitution –isa ka buluhatun, transaksyon, skema, ukon katuyuan sa pag-gamit sang isa ka persona sang isa ka persona, para sa pakiglawas ukon "lascivious conduct", sa baylo sang kwarta, ginanasiya, ukon iban pa nga konsiderasyon.
- d) Forced Labor and Slavery – pagpaubra ukon pagpasebisyon sang isa ka persona pinaagi sa pag haylo, pwersa, pagpamahug, pag-usar sang kusog ukon pagpamilit, lakip na ang pakdula sang iya kahilwayan, pag-abuso sang poder ukon mataas nga panulukan, pagkahigot sa utang ukon pagtiplang.
- e) Sex Tourism – mga program nga ginapatigayun sang kumbuyahan kag mga persona nga angot sa pagbiyahe kag turismo nga nagalakip sang mga "tourism packages" kag mga buluhatun, nga nagagamit ukon nagahatag sang "escort" ukon kaupod kag sekswal nga serbisyo para nga haylohun ang mga turista. Nalakip na diri ang mga sekswal nga serbisyo kag mga buluhatun nga ginahatag sa ti-on nga pagpahuway kag pagsinadya sang mga katapo sang militarya.
- f) Sexual Exploitation- pagpakig-upod sang mga persona sa prostitusyon ukon paghimu sang mga "pornographic" nga mga materyal bilang resulta sang pagpamahug, pagtiplang, pagpamilit, pagkuha kag pagtago sang persona, pag-usar sang kusog, pag-abusar sang poder, paghigot sa kautangan, pagpanunto, ukon pag abuso sang kahuyang sang biktima.

- g) Debt Bondage- ang pag-promisa sang naka-utang sa gin-utangan sang iya nga personal nga serbisyo ukon ang serbisyo sang mga persona sa idalum sang iya pagkontrolar, bilang seguridad sa pagbayad ukon kabayaran sang utang, nga sa diin ang kalawigun sang tini-un ukon ang sahi sang serbisyo wala mataga-an sang tul-id nga kahulugan ukon ang reasonable nga kantidad sang serbisyo ang wala mabuhin sa utang.
- h) Pornography –pagpahayag pinaagi sa pagbantala, pagpasundayag, sine, indi desente nga mga palagwa-un, teknolohiya sa impormasyon, ukon sa iban pa nga pama-agi kun sa di-in ang isa ka persona matu-od ukon may pagpakuno-kuno nga naga-pakiglawas ukon pagpakita sang bisan ano nga bahin sang lawas sang isa ka persona para sa sekswal nga katuyuan.
- i) Council – nagakahulugan nga amo ang **Inter-Agency Council against Trafficking** nga ginhimu sa idalum sang Section 20 sang sini nga layi.

SEC. 4. Mga Klase Sang Trafficking in Persons – ang isa ka persona, natural man ukon “juridical” ang nagalapas sa layi pinaagi sa paghimu sang masunod nga mga buluhaton:

- a) Sa pagpangita, pagdala, pagsaylo, pagtago or pagbatun sang mga persona, bisan sa ano nga pamaagi, lakip na ang pagpatigayun sini sa tuyu nga mag-pangempleyo sila sa iban nga pungsod ukon maghanas kag mag-apprentice, apang ang katuyuan amo nga para sa prostitusyon, pornograpiya, sekswal paghimulos, pwersa nga pag-ubra ukon pagserbisyo, indi boluntaryo nga pagpa-ulipon, kag pagbayad sang utang.
- b) Sa pagpakilala ukon pagpatigayun sang isa ka Filipina sa isa ka dumulu-ong sa baylo sang kwarta, ginansiya, material, kag iban pang nga konsiderasyon, sa idalum sang Republic Act No. 6955, sa katuyuan nga ipakasal sa amo nga dumulu-ung agud nga mabakal, mahatag, mabaligya ukon mabaylo ang amo nga Filipina sa prostitusyon, pornography, sekswal nga paghimulos, pwersa nga pag-ubra ukon pagserbisyo, indi boluntaryo nga pagpa-ulipon, kag pagbayad sang utang.
- c) Sa paghatag ukon pagsulod sa kontrata sang kasal, tu-od man ukon may pagpakuno-kuno, agud nga mabakal, mahatag, mabaligya ukon mabaylo ang mga persona sa prostitusyon, pornography, sekswal nga paghimulos, pwersa nga pag-ubra ukon pagserbisyo, indi boluntaryo nga pagpa-ulipon, kag pagbayad sang utang.
- d) Sa pagpatigayun ukon pag-organisa sang mga pagpanglugayawun ukon paglagaw-lagaw pinaagi sa mga tourism packages ukon mabuluhaton para sa katuyuan nga pag-gamit kag paghatag sang mga persona para sa prostitusyon, pornograpiya kag sekswal nga paghimulos.
- e) Sa pagsagud ukon pag suhol sang isa ka persona para magasulod sa prostitusyon ukon pornograpiya
- f) Sa pag-adoptar ukon pagsapupo ukon pagpatigayun sang pag-adoptar ukon pagsapupo sang mga persona para sa prostitusyon, pornography, sekswal nga paghimulos, pwersa nga pag-ubra ukon pagserbisyo, indi boluntaryo nga pagpa-ulipon, kag pagbayad sang utang.
- g) Sa pagpangita, pagsuhol, pag-adoptar, pag-saylo, pagkawat kag pagtago sang isa ka persona pinaagi sa pagpamahug, pag-usar sang kusog, pag-tiplang, pag-panginto, pagpilit, pagpamahug ukon paghukas ukon pagbaligya sang mga bahin sang lawas sang amo nga persona.
- h) Sa pagpangita, pagsaylo, pag-adoptar sang bata para nga magsulod sa armado nga buluhaton diri sa Pilipinas ukon sa luwas.

SEC. 5. Mga Buluhaton nga Nagapalpnag sang Trafficking in Persons. Ang mga masunod nga buluhaton nga nagapalpnag ukon nagapatigayon sang trafficking sang mga persona, ang nagalapas sa layi:

- a) Sa hungod nga pagparenta ukon pagparenta sang ginarentahan, ukon sa pag-usar ukon sa pagpasugot pag-usar sang isa ka balay, building, ukon kumbuyahan para sa pagpatigayon sa trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona.
- b) Sa paghimu, pag-imprinta kag pagpanghatag ukon pagpanagtag sang mga waay mapirmahan, mga ginliwat, kag mga peke nga mga “counseling certificates”, “registration stickers”, kag iban pa nga mga pagpamatuod nga ginahatag sang mga ahensya sang gobyerno nga nagahatag sini bilang pagpamatu-od sang pagsunod sa mga regulasyon sang gobyerno kag mga kinahanglanun artis nga makagwa sa pungsod para sa pagpatigayon sang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona.

- c) Sa pag-waragwag, pagpabalo, pagsulat, pagpaguwa sa kahanginan ukon pagpanagtag, ukon pagpatigayon sang pag-waragwag, pagpabalo, pagsulat, pagpaguwa sa kahanginan ukon pagpanagtag sa bisan ano nga pama-agi, nalakip na pag-usar sang information technology kag sang internet ukon mga brochure, flyer kag iban pa nga mga propaganda materials sa pagpatigayon sang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona.
- d) Sa pagbulig sa pagbuhat sang sala nga pagpakilala ukon pagtiplang para sa pagpatigayon ukon pagkuha sang mga clearances kag iban pa nga mga exit document halin sa mga ahensya sang gobyerno nga nagahatag sang pre-departure registration kag mga serbisyo para sa mga persona nga manuglakat sa luwas sang pungsod para sa pagpatigayon sang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona.
- e) Sa pagpatigayon kag pagbulig sa pagguwa kag pagsulod sang mga persona halin kag pakadto sa aton pungsod sa mga international nga local nga airports, territorial boundaries kag seaports, nga nagapanag-ya sang mga wala mapirmahan, mga ginliwat kag mga peke nga dokumento sa pagbiyahe para sa pagpatigayon sang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona.
- f) Sa pagbawi, pagtago pagguba sang pasaporte, kag mga dokumento sa pagbiyahe kag personal nga mga dokumento kag kagamitan sang isa ka trafficked nga persona para sa pagpatigayon sang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona kag para sa pag pugong sang iya sa paghalin sa pungsod ukon sa pagpangita sang bulig halin sa gobyerno kag iban pa nga mga ahensya nga nagakadapat maghatag sang bulig
- g) Sa hungod nga pagpulos, pinansyal ukon indi sang, ukon pag-usar sang serbisyo sang isa ka persona bilang kondisyon sang indi boluntaryo nga pagserbisyo, pwera nga pag-ubra kag pagpaulipon.

SEC. 6. Qualified Trafficking sang Mga Persona. Ang mga masunod ang ginakabig nga qualified trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona:

- a) Kung ang trafficked ukon ginbaligya ukon ginpatigayon nga persona isa ka bata;
- b) Kung and pag-adoptar ukon pagsapupo nahimu sa idalum sang Republic Act No. 8403, nga ginakilala bilang “ Inter-Country Adoption Act of 1995” kag ang amo nga pag-adoptar ang ginpatigayon para sa prostitusyon, pornography, seksual nga paghimulos, pwera nga pag-paubra, pag-paulipon, indi boluntaryo nga pagserbisyo kag pagbayad sang utang.
- c) Kung ang krimen ginbuhat sang sindikato ukon “large scale”. Ang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona ginkabig nga kahimuan sang sindikato kung ini ginbuhat sang tatlo ukon masobra pa nga mga persona nga nagpakighibun ukon nagtingub sa pagplano sa tagsa-tagsa. Ini ginakabig man nga “large scale”, kung ini ginbuhat batok sa tatlo ukon kada isa sa tatlo ukon masobra pa ka mga persona.
- d) Kung ang nakasala isa ka lolo, ginikanan, utod, tagabantay, ukon isa ka persona nga may ara sang gahum sa ibabaw sang trafficked ukon ginbaligya ukon ginpatigayon nga persona ukon ang sala ginbuhat sang isa ka opisyal pampubliko ukon empleyado;
- e) Kung ang trafficked ukon persona nga ginbaligya ukon ginpatigayon nga persona ginpangita para pasudlon sa prostitusyon upod sa mga miyembro sang militarya ukon mga ahensya nga tagpatuman sang layi
- f) Kung ang nakasala isa ka miyembro sang militarya ukon mga ahensya nga tagpatuman sang layi
- g) Kun bangud sa ukon samtang nga ginabuhat ang trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang mga persona, napatay ang biktima, ukon nagbu-ang, nagkalatadtad ang lawas, ukon nalatnan sang Human Immunodeficiency Virus (HIV) ukon Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS).

SEC. 7. Confidentiality. Sa bisan diin nga bahin sang imbestigasyon, pag pasaka sang asunto, kag pag-atubang sa hukmanan para sa mga sala sa idalum sang sini nga layi, ang mga tagpatuman sang layi, prosecutors, huwes, empleyado sang korte kag mga “medical practitioners” kag ang mga partidos sa kaso, dapat nga magkilala sang kinamatarung sa kinaugalingon sang trafficked ukon ginbaligya ukon ginpatigayon nga persona kag sang akusado. Sa katumanan sini, ang mga tagpatuman sang layi, prosecutors kag huwes kung sa diin ginpasaka ang asunto, kung kinahanglan nga mangin patas kag balanse ang proseso, kag matapos nga lantawon tanan nga sirkumstansiya para sa kaayuhan sang mga partidos, magamando sang pribado nga imbestigasyon, prosekusyon, kag pag-atubang sa hukmanan. Ang ngalan kag personal nga mga sirkumstansiya sang trafficked nga persona ukon ang akusado ukon iban pa nga impormasyon nga sarang makapabalo sang ila nga pagkatawo, kag iban pa nga mga sirkumstansiya kag impormasyon ang ginadilian nga isugid sa publiko.

SEC. 8. Prosekusyon sang Kaso. Bisan sin-o nga persona nga personal nga nakahibalu sang pagbuhat sang sala sa idalum sang sini nga layi, ang trafficked nga persona, ang iya ginikanan, asawa ukon bana, kauturan, ukon kabataan ang makapasaka sang kaso para sa trafficking.

SEC. 9. Lugar para sa Kaso. Ang kaso kriminal halin sa paglapas sang sini nga layi ang ipasaka sa lugar kun sa diin ginbuhat ang sala ukon ang iban sa mga elemento sang sala, ukon sa diin man nga lugar nagapuyo ang trafficked nga persona sang ti-on nga ginbuhat ang sala. Apang ang korte kung sa diin una ginpasaka ang kaso ang maka-agum sang poder sa pagpamati sa kaso kag indi ang iban pa nga mga korte.

SEC. 10. Silot. Ang mga masunod amo ang kasilutan para sa mga sala sa idalum sang sini nga layi:

- a) Ang persona nga mapamatud-an nga nakasala pinaagi sa pagbuhat sang mga buluhatun nga ginadumilian sa idalum sang Section 4 sang sini nga layi ang magaantos sang silot nga pagkabilanggo sa sulod sang beinte (20) ka tuig kag multa nga indi magnubo sa isa ka milyon ka pisos (P1,000,000.00) apang indi magsobra sa duha ka milyon ka pesos (P2,000,000.00)
- b) Ang persona nga mapamatud-an nga nakasala pinaagi sa pagbuhat sang mga buluhatun nga ginadumilian sa idalum sang Section 5 sang sini nga layi ang magaantos sang silot nga pagkabilanggo sa sulod sang kinse (15) ka tuig kag multa nga indi magnubo sa kinientos mil ka pisos (P500,000.00) apang indi magsobra sa isa ka milyon ka pisos (P1,000,000.00)
- c) Ang persona nga mapamatud-an nga nakasala pinaagi sa pagbuhat sang mga buluhatun nga ginadumilian sa idalum sang Section 6 sang sini nga layi ang magaantos sang silot nga "life imprisonment" ukon bug-os nga kabuhi nga pagkabilanggo kag multa nga indi magnubo sa duha ka milyon ka pisos (2,000,000.00) apang indi magsobra sa lima ka milyon ka pisos (P5,000,000.00)
- d) Ang persona nga mapamatud-an nga nakasala pinaagi sa pagbuhat sang mga buluhatun nga ginadumilian sa idalum sang Section 7 sang sini nga layi ang magaantos sang silot nga pagkabilanggo sa sulod sang anum (6) ka tuig kag multa nga indi magnubo sa kinientos mil ka pisos (P500,000.00) apang indi magsobra sa isa ka milyon ka pisos (P1,000,000.00)
- e) Kung ang nakasala isa ka korporasyon, grupo, kumbuyahan, ukon ini "juridical" nga persona ukon persona nga gintuga sang layi, ang pagasilutan amo ang tag-iya, presidente, partner, nagadumala ukon sin-o man nga responsable nga opisyal nga nagpakigbahin sa pagbuhat sang krimen ukon hungod nga nagpasugot ukon wala magdumili sa paghimo sang amo nga krimen
- f) Ang rehistrasyon sa Securities and Exchange Commission (SEC) kag ang lisensya para sa pagpalakat sang nakasala nga ahensya, korporasyon, asosasyon, "religious group", "tour or travel agent", "club" ukon "establishment" ukon anu man nga lugar para sa kasadyahan, ang permanente nga pagakanselahun ukon bawi-un. Ang tag-iya, presidente, ukon nagadumala ang indi pagtugtan nga magapalakat pa sang kasubong nga kumbuyahan nga naga-usar sang iban nga pangalan
- g) Kun ang nakasala isa ka dumulu-ong, siya nag gilayun nga itapuk sa iban nga lugar pagkatapos nga iya maserbisyuhan ang iya nga sentensiya kag permanente nga pagdumilian sa pagsulod liwat sa pungsod.
- h) Ang empleado ukon opisyal sang ahensya sang gobyerno nga nagpaguwa ukon nag pakamaayo sang pagpaguwa sang "travel exit clearances", "counseling certificates", "marriage license, kag iban pa nga kasubong nga mga dokumento sa iban nga persona, natural ukon juridical man, mga recruitment agencies, establishments kag iban pa nga mga persona ukon grupo, nga waay magtuman sang mga proseso kag mga kinahanglanon sa idalum layi kag mga patakaran, ang may salabtun sa iya nga posisyon, waay labot sa kriminal niya salabton sa idalum sang sini nga layi. Ang ini nga opisyal ukon empleado sang gobyerno, pagkatapos nga mahusgahan nga nakasala, ang pagapahalinun sa serbisyo kag pagadumilian nga magkapot liwat sang posisyon sa gobyerno ukon pampubliko. Ang iya nga "retirement" kag iban pa nga benepisyo ang indi na pag-ihatag sa iya.
- i) Ang pagsilot sa idalum sang katapusan nga paghukom sang nag-adoptar para sa sala sa idalum sang sini nga layi ang magaresulta sa gilayon nga pagkadula sang decree sang adoption.

SEC. 11. Pag-gamit sang mga Trafficked nga Persona. Ang persona nga nagbakal ukon nagpulos sang serbisyo sang mga trafficked nga persona para sa prostitution ang pagasilutan sang:

- a) Una nga sala – anom (6) ka bulan nga pagserbisyo sa kumunidad pagapat-uron sang korte kag multa nga sinkwenta mil (P50,000.00) ka pesos

- b) Ikaduha kag mga masunod pa nga sala – pagkabilanggo sang isa (1) ka tuig kag multa nga sien mil ka pesos (P100,000.00)

SEC. 12. Ti-on sa pagpasaka sang Kaso. Ang kaso batok sa trafficking ukon pagbaligya ukon pagpatigayon sang persona indi na sarang mapasaka sa korte matapos ang pulo (10) ka tuig, apang ang mga kaso nga ginbuhat sang sindikato ukon “large scale” nga natagaan kahulugan sa idalum sang Section 6 nga sarang mapasaka sa sulod sang beinte (20) ka tuig.

Ang ti-on sa pagpasaka sang kaso magasugod sa pagdalagan humalin sa adlaw nga ang trafficked nga persona ang gin-dul-ong ukon ginbuy-an humalin sa kondisyon sa pagka-ulipon kag magapundo sa pagpasaka sang “complaint” ukon “information” kag magadalagan liwat kun ang amo nga kaso ang paga-untaton nga waay mapamatud-an nga may sala ang akusado ukon waay siya ginbukman nga waay sang sala ukon na-untat nga kaso sa rason nga waay sang kahilabtanang akusado.

SEC. 13. Exemption sa Bayad sa Pagpasaka sang Kaso. Kung ang trafficked nga persona ang nagpasaka sang kaso sibil waay labot sa kaso kriminal para sa pagsukot sang “civil damages” ukon kapeirdihan, siya ang indi na kinahanglan nga magbayad sang balayran para sa pagpasaka sang kaso sa korte.

SEC. 14. Pagbawi kag Pagbutong sang mga Kinitaan kag Kagamitan nga Naghalin sa Trafficking sang mga Persona. Dugang sa silot nga ginapatuman sa idalum sang sini nga layi, ang korte ang magamando sang pag bawi ukon pag-agaw, para magkadto sa gobyerno, sang mga kinitaan kag propiedad nga nakakuha sa pagbuhat sang amo nga krimen, apang indi ini mabawi ukon mabutong kun lain nga tawo ang gapanag-ya sini kag waay sang labot sa kaso, apang ang tanan nga mga remedyo nga pagadesisyonang korte ang pagakuhaun sa separado nga propiedad sang nakasala, kag apang, kung ang ini nga mga propiedad ang ini nagakaigo, ang balanse ang pagakuwaun halin sa ginbawi nga mga propiedad.

Kung ang kinitaan, propiedad, kag mga instrumento nga gingamit sa pagbuhat sang sala, ang naguba, nagnubo ang bili, ukon nangin wala sang bili bangud sang ginbuhat ukon wala ginbuhat, direkta ukon indi direkta, sang nakasala, ukon gintago, ginkakas, ginliwat, ukon ginsaylo para nga indi ini makit-an ukon para malikawan ang pagbawi ukon pag-butong sini, ang nakasala ang pagamanduan nga bayaran ang bili nga pareho sa bili sang kinitaan, propiedad ukon mga instrumento nga gingamit sa pagbuhat sang sala.

SEC. 15. Trust Fund. Ang tanan nga multa nga ginasukot sa idalum sang sini nga layi kag ang tanan nga kinitaan kag propiedad nga ginbawi ukon ginbutong sa idalum sang Section 14 sang sini nga layi ang magakadto sa isa ka “trust fund” ukon pundo nga pagakaptan kag pagadumalahan sang Council para lunsay gamiton sa mga programa nga makapugong sang mga buluhaton angot sa trafficking kag magahatag proteksyon, makapabag-o, magapabalik sang trafficked nga persona sa sosyodad. Dala sa sini nga mga programa, waay labot sang iban pa, ang mga masunod;

- a) Paghatag sang mandatory services nga nakabalhag sa idalum sang Section 23 sang sini nga layi
- b) Pagsakdag ang isa ka nasyonal nga programa sa pagtu-on para sa trafficking kag pagpatukod sang isa ka sistema sa pagtipon sang mga datus para sa pagbantay kag pagtan-aw
- c) Paghatag sang kinahanglan nga mga teknikal kag material nga serbisyo bilang suporta sa mga nagakaangay nga ahensya sang gobyerno kag mga non-government organizations (NGO)
- d) Pagsakdag sang mga pagtillipon kag mga paghanas kun sa diin mahatagan sang ligwa ang desisyon sang kadam-an sa tunga sang publiko, sang gobyerno, sang NGO's kag mga “international organizations”
- e) Pagpalapta sang impormasyon kag edukasyon bilang kampanya batok sa trafficking

SEC. 16. Programa para Tamdun ang Trafficking in Persons. Ang gobyerno ang magapatukod kag magapatuman sang mga programa nga makapa-untat, makapangapin, kag makapabag-o sang mga trafficked nga persona. Sa katamunan sini, ang mga masunod nga ahensya ang ginamandu-an nga magpatigayon sang masunod nga mga program:

- a) Department of Foreign Affairs (DFA) – magapatigayon sang ila nga mga “resources” ukon “facilities” sa luwas sang pungsod para sa mga trafficked nga persona waay sapayan kun anuman nga sahi ang ila pagsulod sa iban nga pungsod; kag sa pagpangita sang iban pa nga mga pa-agi para dula-un ang trafficking nga buluhaton pinaagi sa tul-id nga pagpakig-angot sa mga ahensya sang gobyerno sa aton pungsod kag sa luwas, ilabi na pagdihon sang mga polisiya kag pagpatuman sang mga nagakabagay nga programa.

Ang DFA ang dapat nga maghimu sang kinahanglanun nga mga tikang para sa isa ka maayo nga pagpatuman sang “Machine Readable Passports” para proteksyonang integridad sang Philippine passports, visas kag iban pa nga dokumneto para sa pagbiyahe para nga magbuhinan ang insidente sang trafficking pinaagi sa pag-usar

sang mga peke nga dokumento. Ipatukod kag ipatuman isa ka “pre-marriage on-site and pre-departure counseling program on intermarriages”.

- b) Department of Social Welfare and Development (DSWD) – ang magapatuman sang programa nga makapabag-o kag makaproteksyon sang mga trafficked nga persona. Ini magahatag sang “counseling” kag temporaryo nga pasilungan sa mga trafficked nga mga persona kag magapakamaayo sang isa ka sistema para sa akreditasyon sang mga NGO’s para sa pagpatukod sang mga sentro kag mga programa para makigbahin sa naglain-lain nga sekta sang komunidad.
- c) Department of Labor and Employment (DOLE) – magapaseguro sang estrikto nga pagpatuman kag pagsundo sa patakaran kag mga regulasyon sa pagpaubra sang mga persona diri sa pungsod kag sa luwas. Ini magabantay, magalista kag magapahayag sang trafficking sang mga persona kun sa diin may kahilabtanang ang tag-iya sang ulubrahan ukon “recruiter”.
- d) Department of Justice (DOJ) – magapaseguro sang prosekusyon sang persona nga akusado sa trafficking kag magabutang kag magahanas sang mga espesyal nga prosecutors nga magakapot kag maga-atubang sang kaso sa trafficking. Ini magapatukod man sang mekanismo para sa libre nga serbisyo legal para sa mga trafficked nga persona, upod sa DSWD, Integrated Bar of the Philippines, kag iban pa nga NGO kag volunteer groups.
- e) National Commission on the Role of Filipino Women (NCRFW) – aktibo nga magapakigbahin kag makig-angut sa paghimu kag pagbantay sang mga polisiya nga nagasabat sa isyu nga trafficking sa mga persona sa bulig sang iban pa nga may kahilabtanang nga mga ahensya sang gobyerno. Ini magapalapnag sang pagdugang sang isyu sang trafficking sang mga persona sa local kag internasyonal nga advocacy sa mga isyu sang kababayenhan.
- f) Bureau of Immigration (BI) – estrikto nga magadumala kag magapatuman sang mga layi angot sa “immigration” kag “alien administration”. Ini magahimu sang mga pinaagi para madakpan ang mga suspetsado sa trafficking sang mga persona sa lugar kun sa diin sila naga-abot kag kun sa diin sila nagahalin kag magapaseguro sang pagsunod sang tagasa ka Filipino nga nobya ukon nobyo nga kalaslun ukon mga asawa ukon bana sang mga dumulu-ung sa mga “guidance and Counselling requirement” sa idalum sang sini nga layi.
- g) Philippine National Police (PNP) – mangin una nga tagapagpatuman nga ahensya sa pagbantay, pag-imbestigat kag pagdakup sang mga persona nga suspetsado nga nagahimu sang trafficking. Ini magapakig-angut sa iban pa nga mga ahensya nga nagapatuman sang layi para maseguro ang epektibo nga imbestigasyon kag pagdakup sang mga suspetsado nga traffickers. Ini magapatukod sang sistema nga magabatun sang reklamo kag panawagan para mabuligan ang mga trafficked nga persona kag sa pagpatigayun sang pagluwas ukon pagtabang sa ila.
- h) Philippine Overseas and Employment Administration (POEA) – magapatuman sang isa ka epektibo nga “pre-employment orientation seminar” kag “pre-departure counseling programs” para sa mga aplikante nga tuyo mag ubra sa luwas sang pungsod. Ini magahimu sang isa ka sistema nga magahatag sang libre nga serbisyo legal para sa mga trafficked nga persona.
- i) Department of Interior and Local Government (DILG) - magapatindog sang “systematic information and prevention campaign” kag magahimu sang isa ka “databank” para sa epektibo nga pagbantay, paglista kag pagpasaka sang kaso nga trafficking.
- j) Local Government Units (LGU’s) – magabantay kag magalista sang mga kaso sang trafficking sang mga persona sa ila nga lugar nga ginadumala, magapatigayon sang pagkansela sang mga lisensya sang mga kumbuyahan nga naglapas sang sini nga layi kag magapaseguro sang epektibo nga pagpasaka sang kaso. Ini magapatigayon man sang “information campaign” batok sa trafficking sang mga persona pinaagi sa pagpatukod sang “Migrants Advisory and Information Network (MAIN) desks” sa mga banwa kag probinsya pinaagi sa pakig-angot sa DILG, Philippine Information Agency (PIA), Commission on Filipinos Overseas (CFO), NGO’s kag iban pa nga mga ahensya. Ini magatulod kag magasuporta sa mga tikang sang komunidad nga nagasabat sa problema sa trafficking sang mga persona.

Sa pagpatuman sang sini nga layi, ang mga ahensya nga may kahilabtanang ang sarang makapangita kag makapangayo sang bulig sang mga “people’s organizations” (PO’s), “civic organizations”, kag iban pa nga mga “volunteer groups”.

SEC.17. Mga Legal nga Proteksyon sa mga Trafficked nga mga Persona. Ang mga trafficked nga persona ang pagakilalahon nga mga biktima sang buhat ang mga buluhaton sa trafficking kag bangud sini, sila indi pagsilotan para sa krimen nga direkta nga may kaangtanan sa mga buluhaton sa trafficking nga ginasaysay sa sini nga layi ukon bilang pagsunod sa mando sang trafficker angot sa mga nga buluhaton. Ang pagsugot sang trafficked nga prsona sa pag-usar sa iya sa idalum sang sini nga layi ang indi tagaan sang importansya.

SEC. 18. Paghatag sang Mataas nga Pagtamud sa Idalum sang Witness Protection Program. Ang anuman nga kaundan sang Republic Act No. 6981 bisan pa nga supak diri, ang isa ka trafficked nga persona ang pasudlon sa idalum sang witness protection program sa idalum sini.

SEC. 19. Trafficked nga mga Persona nga Dumulu-ung. Sandig sa mga patakaran nga ipapana-og sang Council, ang mga trafficked nga persona sa Pilipinas nga mga dumulu-ung gikan sa iban nga pungsod ang pagahatagan sang nagakabagay nga proteksyon, bulig kag serbisyo nga ginahatag man sa mga trafficked nga persona sa idalum sang sini nga layi. Dugang pa, hatagan sila sang permiso nga padayun nga makapabilin sa Pilipinas sa sulod sang tini-on nga ang kalawigun pagapat-uron sang Council sandig sa pagkakinahanglan sang tini-on para nga mapasakaan sang kaso ang mga nakasala.

SEC. 20. Inter-Agency Council Against Trafficking. Sa idalum sang sini nga layi, ginapatukod ang Inter-Agency Council Against Trafficking, nga pagatapan sang Secretary sang Department of Justice bilang pangulo kag sang Secretary sang Department of Social Welfare and Development bilang ikaduha nga pangulo, kag sang mga masunod bilang miyembro:

- a) Secretary, Department of Foreign Affairs
- b) Secretary, Department of Labor and Employment
- c) Administrator, Philippine Overseas and Employment Administration
- d) Commissioner, Bureau of Immigration
- e) Director General, Philippine National Police
- f) Chairperson, National Commission on the Role of Filipino Women
- g) Tatlo (3) ka representante halin sa mga NGO's, nga pagatapan sang isa (1) ka representante sa taga ka sector sang kababayenhan, Overseas Filipino Workers (OFW's) kag kabataan, nga may ara nga sang napamatud-an nga pagpakigbahin sa pagtapna kag pagpa-untat sang trafficking sang mga persona. Ini nga mga representante ang pagahingadlan sang isa ka ahensya sang gobyerno nga katapo sang Council, nga igabutang sang Presidente sang Pilipinas sa puwesto sa sulod sang tatlo (3) ka tuig

Ang mga miyembro sang Council ang magabutang sang ila nga permanente nga representante nga ang rango indi magnubo sa "assistant secretary" ukon ang kaparehas sini sa mga pagpulong-pulong, kag magabatun sang sweldo nga pagapat-uron sang Council sandig sa mga patakaran kag regulasyon sa budget kag accounting.

SEC. 21. Ang mga Ulubrahan sang Council. Ang council ang may ara sang mga masunod nga poder kag ulubrahan:

- a) Maghimu sang kumpleto nga programa para sa pagtapna kag pagpauntat sang trafficking sang mga persona
- b) Magdihon sang mga patakaran kag regulasyon nga kinahanglan para sa epektibo nga pagpatuman sang sini nga layi
- c) Magabantay kag magpasunod sang estrikto nga pagpatuman sang sini nga layi
- d) Magapatigayon sang mga programa kag mga proyekto sang mga miyembro nga ahensya para nga epektibo nga masabat ang problema kag isyu angot sa trafficking sang mga persona
- e) Magapatigayon kag maghimu sang lapnagon nga pagpalapta sang impormasyon sa bahin sang sini nga layi kag sang mga problema kag mga isyu angot sa trafficking sang mga persona pinaagi sa mga LGU's, mga ahensya kag mga NGO's
- f) Tudlu-an ang iban nga ahensya sang gobyerno nga magsabat sa gilayon sa mga problema nga ginadala sa ila nga pagtamud kag ipabutyag sa Council ang mga tikang nga ginhimu
- g) Magbulig sa pagpasaka sang kaso batok sa mga persona, ahensya, institusyon kag mga kumbuyahan nga nagalapas sang sini nga layi
- h) Maghimu sang programa para nga ibalik liwat ang mga trafficked nga mga persona sa sosyodad sa bulig sang DOLE, DSWD, Technical Education and Skills Development Authority (TESDA), Commission on Higher Education (CHED), LGU's kag NGO's
- i) Magkuha halin sa iban nga sangay, opisina ukon ahensya sang gobyerno ukon halin sa mga NGO's kag iban pa nga civic organizations sang bulig nga kinahanglanun sa epektibo nga pagpatuman sang sini nga layi
- j) Madugang sa "shared government information system for migration" nga gintukud sa idalum sang Republic Act No. 8042, ukon ang ginatawag nga "Migrant Workers and Overseas Filipinos Act of 1995" sang mga datus sa mga kaso sa trafficking sa persona, ang magpaseguro nga nag nagakabagay nga ahensya ang magapatigayon sang padayun nga pagtu-on sa mga istilo kag skema sang trafficking sang mga persona, nga mangin basihan sa paghimu sang mga polisiya kag direksyon sang mga programa.

- k) Magahimu sang mekanismo nga makapaseguro sang madasig, kumpleto kag epektibo nga pagsabat sa mga kaso sang trafficking sang mga persona
- l) Magapatigayon sang mga pinaagi para mapasanyog ang pagbuyluganay kag pagbinuligay sang mga pungsod pinaagi sa mga "bilateral" ukon "multilateral" nga mga kasugtanan para tapna-un kag untatun ang Trafficking sang mga persona
- m) Makig-angot sa Department of Transportation and Communication (DOTC), Department of Trade and Industry (DTI) kag iban pa nga mga NGO's para sa pagbantay sang pagpahayag ukon mga pang-agda para sa trafficking sa internet
- n) Maghimu sang mga pinaagi kag polisiya para maproteksyonan ang kinamatarung kag mga kinahanglanun sang mga trafficked nga mga persona nga mga dumulu-ung sa Pilipinas
- o) Magpatigayun sang programa sa paghanas para nga makilal-an kag mahatagan sang kinahanglanun nga pagtamud ukon pagbulig ang mga trafficked nga persona
- p) Mag-usar sang tanan nga poder kag magbuhat sang tanan nga ulubrahan nga kinahanglan sa paghatag sang katumanan sa tanan nga katuyuan sa sini nga layi.

SEC. 22. Secretariat sang Council. Ang Department of Justice ang magapatukud sang secretariat para sa Council.

SEC. 23. Mandatory Services para sa Trafficked nga mga Persona. Para nga mapaseguro ang pag-ayo, pagbag-o kag pabalik sa sosyodad sang trafficked nga persona, ang nagakabagay nga ahensya sang gobyerno ang magahatag sang mga masunod nga serbisyo sa amo nga persona:

- a) Emergency nga ilistarang ukon nagakabagay nga puluy-an
- b) Counselling ukon paglaygay
- c) Libre nga serbisyo legal nga nalakip ang pagpahibalo sa biktima sang iya mga kinamatarung kag ang proseso sang pagpasaka sang kaso, pagsukot sang kabayaran kag iban pa nga remedyo legal nga sarang mahatag sa iya, sa hambalanun nga iya nahangpan
- d) Medikal kag psikolohikal nga serbisyo
- e) Palangabuhian kag paghanas sang iya kina-adman
- f) Bulig agud eskwela ang isa ka trafficked nga bata.

Padayon nga pagbantay kag mga sunod nga mekanismo nga makabantay sa lakat sang pag-ayo, pagbag-o kag pabalik sa sosyodad sang isa ka trafficked person ang pagapatigayunun kag himuun.

SEC. 24. Iban pa nga Serbisyo para sa Trafficked nga mga Persona.

- a) Legal Assistance - Ang mga trafficked nga mga persona ang ginkabig sa idalum sang kategoriya: "Overseas Filipino in Distress" kag sarang makapangayo sang bulig legal sa idalum sang Republic Act No. 8042 sandig sa mga patakaran sa idalum sang layi.
- b) Overseas Filipino Resource Centers – Ang mga serbisyo nga sarang mahatag sa mga overseas Filipinos sa idalum sa Republic Act No. 8042 ang igahatag man sa mga trafficked nga mga persona waay sapayan sang immigration status nila sa pungsod nga ila nalab-utan.
- c) The Country Team Approach – Ang "country team approach" sa idalum sang Executive Order No. 74 of 1993, ang mangin patakaran sa idalum sang mga embahada sang Pilipinas para makahatag sang proteksyon sa mga trafficked nga persona para sa pagpasanyog sang ila ikaayo, dignidad kag mga kinamatarung .

SEC. 25. Pagpapauli sang mga Trafficked nga Persona sa Pungsod. Ang DFA, sa bulig sang DOLE kag iban pa nga nagakabagay nga ahensya, ang may una nga responsibilidad sa repatriation ukon pagpabalik ukon pagpapauli sang mga trafficked nga persona, wala sapayan kung sila "documented" ukon "undocumented".

Apang kung ang pagpapauli sa ila ang magabutang sa ila sa mas daku nga risgo, ang DFA ang maga-atubannang para sa ila sa mga gobyerno sang pungsod nga ila nalab-utan para sa pagpalawig sang ila permiso sa pag-istar sa amo nga pungsod kag para sa proteksyon, nga sarang mahatag sa idalum sang layi sang amo nga pungsod.

SEC. 26. Extradition. Ang DOJ, matapos kunsultahun ang DFA, ang magatilaw ang idugang ang sala nga trafficking sang mga persona sa idalum sang mga "extraditable" offenses.

SEC. 27. Reporting Requirements. Ang Council ang magapadala sa Presidente sang Pilipinas kag sa Kongreso sang tuigan nga pagpahayag sang tanan nga mga polisiya, programa kag mga hilikuton angot sa pagpatuman sang sini nga layi.

SEC. 28. Funding. Ang pangulo sang tanan nga sangay kag ahensya sang gobyerno ang gilayon nga magadugang sa ila mga programa kag mga isyu sang mga pagsulunadan kag mga patakaran para sa pagpatuman sang kaundan sang sini nga layi, kag ang pundo magahalín sa tuigan nga General Appropriations Act.

SEC. 29. Implementing Rules and Regulations. Ang Council ang magahimu sang kinahanglan pagsulundan ukon patakaran sa pag patuman sang sini nga layi sa sulod sang sisenta (6) ka adlaw humalin sa pag-epekto sang sini nga layi.

SEC. 30. Non-restriction of Freedom of Speech and Association, Religion and Right to Travel. Wala sa sini nga layi ang pagabasahun nga nagakahulugan nga pagdumili sa kahilwayan sa pagpabutyag kag pagpatukod sang asosasyon, kinamatarung sa pagpati sang relihiyon kag sa pagbiyahe para sa mga katuyuan nga indi batok sa layi sa idalum sa pag-garantiya sa Konstitusyon.

SEC. 31. Separability Clause. Pananglitan, sa kung ano nga rason, may kaundan and ini nga layi nga makabig nga batok sa aton Konstitusyon ukon indi husto, ang iban nga kaundan sang sini nga layi ang indi ma-apektuhan sina.

SEC. 32. Repealing Clause. Ang tanan nga layi, presidential decrees, executive orders kag mga pagsulundan kag patakaran ukon mga bahin sini, nga indi magsugot sa kaundan sang sini nga layi ang ginadula ukon ginaliwat sandig sa sini nga layi, apang ang ini nga layi ang wala nagadula ukon nagaliwat sang kaundan sang Republic Act No. 7610, ukon ang ginakilala nga “ Special Protection of Children Against Child Abuse, Exploitation and Discrimination Act”.

SEC. 33. Effectivity. Ang ini nga layi ang maga-epekto matapos ang kinse (15) ka adlaw humalin sa adlaw sang kompleto nga pagpahayag sini sa duha (2) ka mga pahayagan nasyonal.